

Joitain muistikuvia Tuomas Sepästä - Kira-Tommosta

Riemastuttavimpiin tuttavuuksiin nuoruuteni päiviltä kuuluu Tuomas Seppä - Kira-Tommo, jolla nimellä hänet silloin varmemmin tunnettiin. Tuomas oli syntynyt v. 1867 Makkolan kylän takaliskolla. Hänen vaimosa Katri o.s. Rakkolainen oli hiljainen uurastaja, Lammasmäen tyttöjä. Lapsia siunautui perheeseen kahdeksan, heistä neljä poikaa ja neljä tyttöä. Vanhin lapsista "poika-Tommo" muisteli lämmöllä äitiään: "Hän kuului varmaan parhaimpiin äiteihin." Muuten poika-Tommokin täyttää tänä vuonna 80 vuotta.

Vaikka isä-Tuomas oli kokonaan toisen ikäpolven edustaja, ei hän koskaan kaihtanut ajatusten vaihtoa itseään paljon nuoremman kanssa. Kun tämä Sergejeffin mahorkkaa suussaan mutusteleva tarinamies puhui, niin että pisarat parskuivat, tiesi kuulija Tommolla aina olevan jotain mukavaa mielessä.

Työ tehty on!

Työn sankari 85-vuotispäivänään.

*Siunattu työ, jos sinä olet Luojaasi kirous,
mikä onkaan Hänen siunauksensa*

Mutta Tuomas oli, paitsi juttumies, ennen kaikkea hyvä työmies. Häntä miellyttivät lähinnä voimaa vaativat, raskaat tehtävät. Talvella hän teki metsätöitä, mutta keväällä Tuomas kaivoi ojia kotipappilamme pelloilla. Kaikki ojat työt tehtiin siihen aikaan käsin, lapiolla. Ojia lienee siihen aikaan pappilan pelloilla ollut n. 40 km.

Kun siihen aikaan maattomillakin oli yksi tai useampikin "mait'lehmä", teki Tuomas kortehinää pappilan lietteiltä. Vedessä oli kahlattava monasti kainaloita myöten. Kyllä me Tuomaan kanssa lietteellä joskus toisemme samoissa touhuissa tavattiin. Korte oli lypsättävää, sokeripitoista herkkua pappilankin lehmille.

Muistan ainakin kerran, jolloin Tuomakselta kastuivat heinät. Ukkospilvi nousi, mutta Tuomas ei voinut, eikä halunnut, luopua keskustelusta ensimmäiseksi ja niin saivat heinät vettä.

Uutispeltoa Tuomas teki urakalla pappilan metsästä Möyryyn yli 10 hehtaaria. Suurlakon aikana v. 1917 muisteli poika-Tuomas lakko-vahtien tulleen kieltämään heiltä työnteon. Isä oli kuitenkin antanut äkkilähdön tunkeilijoille.

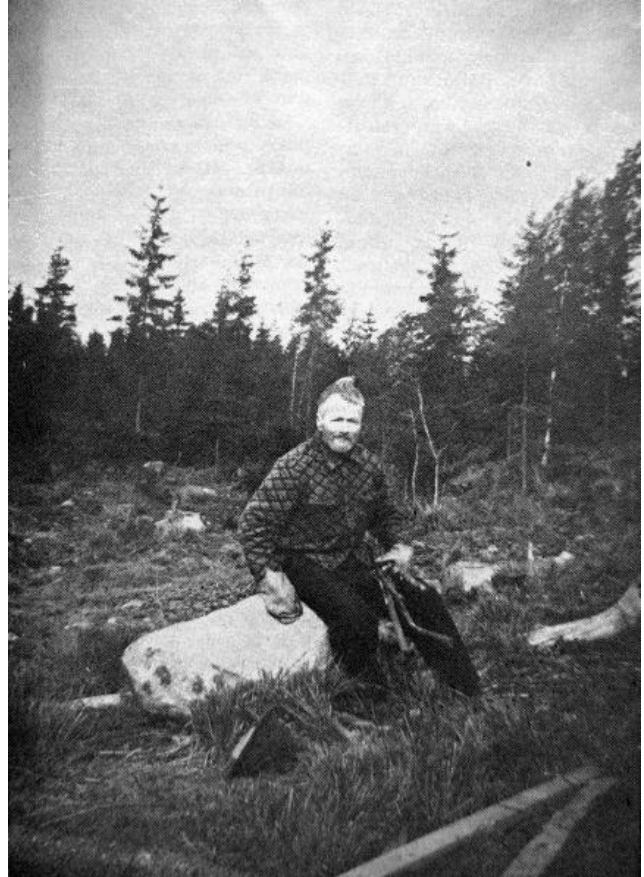
Kuka muuten muistaa Möyryn pähkinämetsät? Uudessa venäläisessä matkaoppaassa suositellaan Möyryn kalliota hyvänä näköalakohteena veneturisteille.

Tuomas oli ahkera kirkossa kävijä. Hän istui aina parvella lähinnä saarnatuolia pää kallellaan. Siitä hän voi tarkkailla pappien käyttäytymistä. Papereista esitetyille saarnoille ei Tuomas antanut kovinkaan suurta arvoa. Kun Heinikainen Olssonin jälkeen saarnasi vaalia, kiitteli Tuomas hänen papereista piittaamatonta esitystapaa sanoen: "Sillä oli aikaa höylätä kirkon pölyiset nurkatkin puhtaaksi."

Isältäni kuulin aikanaan tämän. Kun Tuomas oli suorittamassa aprakan, s.o. papin maksuja, kertoi isäni sanoneensa: "Nyt tais Tuomalta mennä viimeinen satanen?" Silloin Tuomas vetäisi uudestaan kukkaron taskustaan, tempaisi sieltä tuhatlappusen, löi sen pöytään sanoen: "A kenpäs se tää on?"

Räisälän hovin maita v. 1923 jaettaessa sai Tuomas oman tilan Ritalahdesta. Pystymetsästä hän tuotapikaa raivasi kymmenisen hehtaaria uutta peltoa. Paikan nimen mukaan Tuomas sai vielä uuden nimenkin - Rönö- Tommo, jota nimeä Tuomas itse piti varsin onnistuneena.

Tuomasta miellytti aina kilpailuhenki. Poika-Tommo kertoi isän iän lähestyessä 50 vuotta, hänen juosseen 100 metriä 14 sekunnin aikaan, jota on pidettävä työn kovettaman miehen saavutuksena varsin hyvänä.

Ettei nahka pala, vetää Tuomas tässä henkeä työn lomassa.

Pentti Sepän ollessa myyjänä osuuskaupassa hän sanoi Tuomalle maksavansa lystin, jos tänä juo yhtäperin 20 raakaa kananmunaa. Tähän Tuomas: "Pane nyt ainakin toinen puoli lisää". Pentti löi pöytään 40 munaa ja kaksi vielä kaupanpäällisiksi. Tuomas kumosi kaikki, mutta sitten oli pakko mennä nurkan taa vajauttamaan satsia. Kaikki munat eivät pysyneet sisällä. Vedon hän kuitenkin voitti.

Tuomaksella oli pitkä parta. Talvisodan alkaessa hän leikkasi sen pois "ettei kukaan erehtyisi luulemaan häntä viholliseksi." Kerran jo oli parta ehtinyt palaakin uunia korjattaessa. Iän ollessa yli 70 vuotta Tuomas oli vielä vartiopalveluksessa, jota esittävän kuvan löysin v. 1977 ilmestyneestä "Kansa taisteli" lehdestä.